

Co-funded by the
European Union

European Fundamental Values in Digital Era

ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH
ERASMUS-JMO-2022-COE — Jean Monnet Actions in the field of
Higher Education: Centres of Excellence

Project: 101085385 — EFVDE

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Workshop for practitioners
(no 1, part 2)

Co-funded by the
European Union

Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру

Воркшоп для практиків є частиною проекту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

European
Fundamental Values
in Digital Era

Co-funded by the
European Union

Воркшоп для практиків «Новації в європейському
регулюванні: цифрові платформи, штучний інтелект,
вирішення спорів онлайн (ODR)» (№ 1, частина 2,
20-21 квітня 2023)

Порядок денний:

1. Засади регулювання
2. Рівні ризику
3. Тенденції та інтереси

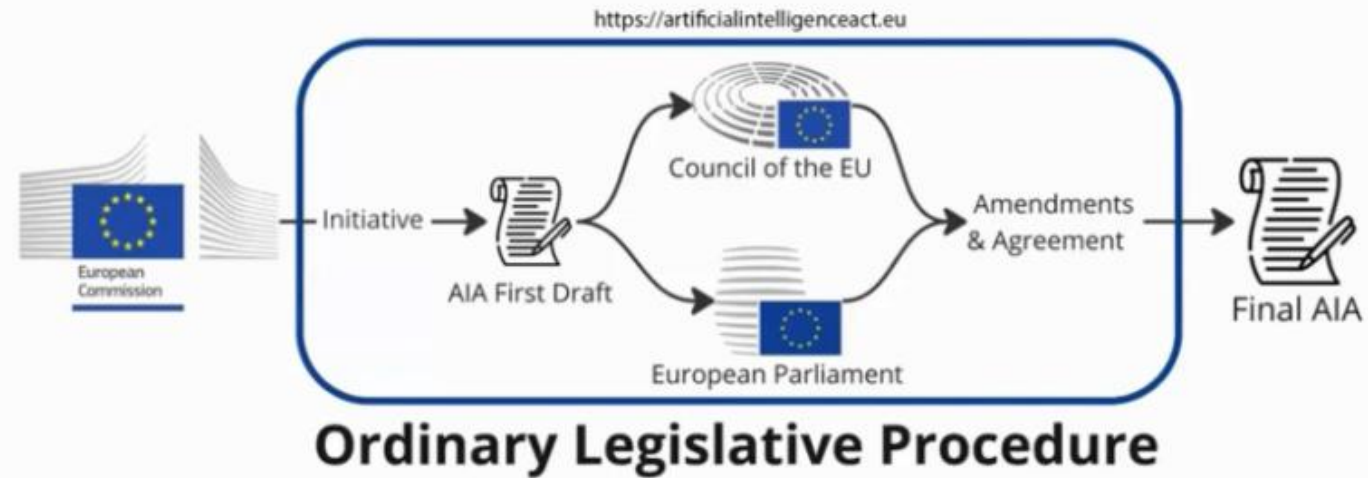
Тема дня 1 (ч.2):

Проект Регламенту ЄС про регулювання штучного інтелекту:
новації і виклики

Co-funded by the
European Union

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence ACC)

- Проект Комісії: характер регулювання, основні засади і зміст
- Трансформація законопроекту (позиція Ради + резонанс з появою *ChatGPT*)
- Критика і перспективи

Co-funded by the
European Union

ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ

- Технології для людей
- Екосистема **довіри**
- ШІ, якому можна довіряти

- Мінімум обов'язкових вимог
- **Без** непропорційних **обмежень** технологічного розвитку
- Без великих затрат для бізнесу

- **Підтримка** невеликих компаній, стартапів, осередків **інновацій**

- Попередження фрагментації регулювання, **однакові правила** для єдиного ринку

Привабливі умови для високотехнологічного бізнесу, забезпечення економічного зростання

Co-funded by the
European Union

Можливі варіанти (рівні) регулювання, які розглядала Комісія

Заохочення	-----	Примус
Саморегулювання	-----	Регулювання зверху
Різні норми	-----	Єдині норми

- Варіант 1 Регулювання на **добровільній** основі.
- Варіант 2 Секторальний, ad hoc підхід.
- Варіант 3 Горизонтальний правовий інструмент на основі принципу пропорційності та оцінки ризиків.
- Варіант 3+ Горизонтальний правовий інструмент + кодекси поведінки.
- Варіант 4 Горизонтальний правовий інструмент, що встановлює обов'язкові вимоги для **всіх** систем ШІ, незалежно від ризику.

Co-funded by the
European Union

Широка сфера застосування Регламенту

Норми застосовуються якщо:

- 1) **провайдери** систем ШІ знаходяться в ЄС,
- 2) **користувачі** систем ШІ знаходяться в ЄС,
- 3) **результат роботи** системи ШІ використовується в ЄС
+ пропозиція Ради ЄС
- 4) **імпортери і дистриб'ютори**,
- 5) **виробники продуктів**, частиною яких є система ШІ
сторонніх виробників,
- 6) **представники провайдерів** у ЄС.

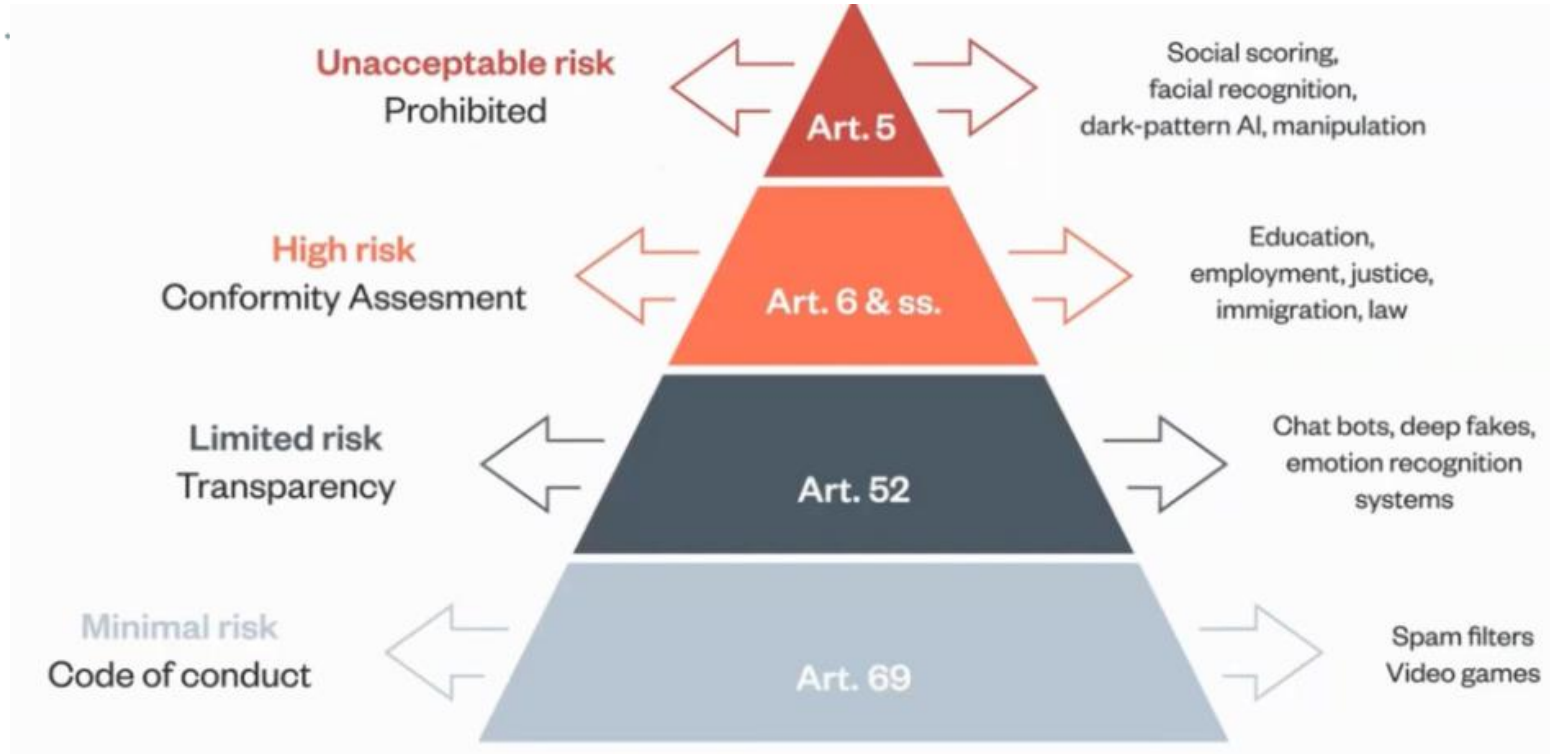
Користувач – фізична чи юридична особа, орган влади, установа чи інша структура, що використовує систему ШІ, *крім випадків, коли система ШІ використовується в процесі особистої непрофесійної діяльності (видалено Радою)*

Значні штрафи за порушення: до 6% від обороту чи 30 млн Є

Co-funded by the European Union

Рівні ризику : неприпустимий-високий-обмежений-мінімальний

Co-funded by the
European Union

Неприпустимий ризик - заборонені системи

- 1) Системи ШІ, що **впливають на свідомість** з метою змінити поведінку особи так, що це завдасть або може завдати психічної чи психологічної шкоди цій особі чи іншим особам.
- 2) Системи ШІ, що **використовують вразливості** певної групи людей зважаючи на їхній вік, фізичну чи ментальну неповносправність (Рада: специфічну соціальну та економічну ситуацію + використання може завдати шкоди).
- 3) Системи ШІ, які **використовують органи влади для оцінки чи класифікації людей** на основі їхньої соціальної поведінки, відомих чи прогнозованих характеристик, з визначенням соціального рейтингу, який спричиняє: (i) погане чи несприятливе поводження з особою, що **не стосується контексту**, для якого були створені чи зібрані дані; (ii) погане чи несприятливе поводження, яке є **невиправданим чи непропорційним**.
- 4) Системи **віддаленої біометричної ідентифікації**, які працюють в реальному часі для **правоохоронної діяльності** (крім випадків розшуку жертв злочинів, включаючи пропалих дітей, запобігання тероризму, розшуку підозрюваних, щодо яких виданий Європейський ордер на арешт).

Co-funded by the
European Union

Високий ризик

1. Системи ШІ, що є частиною продуктів, які підпадають під дію низки регламентів і директив.
2. Системи **біометричної ідентифікації** фізичних осіб.
3. Системи управління **критичною інфраструктурою**.
4. Системи **в освіті** для визначення допуску до освітніх інституцій та для оцінювання студентів.
5. Системи ШІ для рекрутингу та оцінювання **працівників**.
6. Системи, які використовує влада для визначення людей, що потребують допомоги; системи **оцінювання кредитоспроможності**, крім малих компаній; системи визначення пріоритетності надання невідкладної допомоги.
7. Системи, які використовують правоохоронні органи.
8. Системи регулювання міграції, притулку і перетину кордонів.
9. Системи для допомоги судовим органам.

Co-funded by the
European Union

Обов'язки щодо систем з високим ризиком

ЯКІСТЬ СИСТЕМИ

- Запровадження постійнодіючої системи управління ризиками.
- Аналіз управління даними (виявлення і усунення упереджень).
- Убезпечення від помилок системи.
- Запровадження системи управління якістю.

ФІКСАЦІЯ У ДОКУМЕНТАХ

- Вимоги до технічної документації.
- Заповнення Декларації відповідності.
- Реєстрація системи в базі ЄС.

КОНТРОЛЬ ЛЮДИНИ НАД ШІ

- Забезпечення можливості перегляду дій системи з боку людини: розуміння можливостей і обмежень, відслідковування автоматичних упереджень (замкнуті петлі залежностей), можливість перезапису і скасування дії, можливість втрутитися в операцію, існування кнопки «стоп».
- Запис логів (дій, що вчиняє система): гарантія, що дію можна відстежити.
- Прозорість і надання інформації користувачам: мета, рівень точності, ризики для здоров'я, безпеки і прав людини.

Co-funded by the
European Union

Оцінювання відповідності для систем ШІ з високим ризиком

1. Для систем, що підпадають під дію низки законодавчих актів - **зовнішня оцінка** відповідності і сертифікація (яка і без того передбачена цими актами).
2. Для систем біометричної ідентифікації - **внутрішня або зовнішня оцінка** на вибір провайдера.
3. Для інших систем - **внутрішня оцінка** відповідності.

Системи з обмеженням і низьким ризиком

Co-funded by the
European Union

Системи ШІ з обмеженням ризиком

системи, що взаємодіють з людьми, системи розпізнавання емоцій, системи біометричної категоризації, системи, що створюють зображення, відео та аудіо-контент, який схожий на існуючих осіб, об'єкти, місця, в т.ч. дів-фейки

Обов'язок прозорості, інформування користувачів, повідомлення, що об'єкт створений штучно

Системи ШІ з низьким ризиком

Запровадження кодексів поведінки на добровільних засадах

Co-funded by the
European Union

Тенденції та інтереси

- Інтерес єдиного ринку
- Інтерес Союзу
- Інтереси компаній

- Інтерес держав-членів
- Суспільна думка

Council of the
European Union

- Суспільна думка
- Ідеологія
- Інтереси компаній
(лобіювання)

European Parliament

Co-funded by the
European Union

OpenAI
ChatGPT

Позиція Ради: включення норм щодо **Систем ШІ загального використання (general purpose)**. *Ознаки:* виконують загальні функції – розпізнавання зображень і мовлення, генерація аудіо- та відео-контенту, розпізнавання патернів, відповіді на запитання, переклад тощо; використовуються в різних контекстах та можуть бути інтегровані в інші системи.

Системи, які можна використати як системи з високим ризиком або як компоненти систем з високим ризиком, підпадають під відповідне регулювання.

Якщо провайдер виключив високі ризики – то регулювання не застосовується.

European
Fundamental Values
in Digital Era

Co-funded by the
European Union

Головні елементи критики

- Врахування лише індивідуальної шкоди, але не соціальної
- Система майже повністю базується на самооцінці
- Лобювання інтересів великих (американських) компаній

- *Позиція компаній:* регулювання має зосереджуватися винятково на системах з високими ризиками, до яких не входять системи загального використання
- Великі затрати на впровадження Регламенту (31 млрд € за 5 років)

Co-funded by the
European Union

Ці матеріали підготовлені командою проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”. Матеріали є частиною проєкту Центр Досконалості Жана Моне “Європейські фундаментальні цінності в цифрову еру”, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH, що фінансується Європейським Союзом.

Однак висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов’язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

Ви можете зв’язатися з нами за адресою yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua

Co-funded by the
European Union

The training materials were prepared by the project team of The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era. The materials are the part of the project The Jean Monnet Center of Excellence European Fundamental Values in Digital Era, 101085385 – EFVDE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

You can contact us yu.s.razmetaeva@nlu.edu.ua